

Wandelroute

Monumentendag 2016

Iconen en Symbolen

Monumenten staan stuk voor stuk symbool voor onze cultuur en zijn nauw verbonden met onze individuele en nationale identiteit. Op deze monumenten vinden we soms weer decoraties die iets meer vertellen over het gebouw, over de tijd waarin het is ontstaan en over de mensen die deze decoraties hebben laten aanbrengen. Op deze wandelroute loopt u langs een aantal van de mooiste monumenten in Rijswijk en wordt u gewezen op bijzondere iconen en symbolen en hun betekenis.

1. Geestbrugkade 18-19

Boven de koetspoort is een cherubijn aangebracht. Cherubijnen worden vaak afgebeeld rondom God de Vader. De betekenis van de cherubijn op deze plaats is onduidelijk.

2. Cromvliet

17de eeuwse buitenplaats met ingangspartij uit de eerste helft van de 18de eeuw. Het huis wordt particulier bewoond en is niet toegankelijk voor publiek

3. Cromvliet, slangenmuur

De slangenmuur is een restant van de 18de eeuwse tuinaanleg van Cromvliet. In de holtes werden druiven, vijgen en andere niet inheemse planten gekweekt. Het park van Cromvliet is toegankelijk tijdens Monumentendag.

4. Hoek Geestbrugweg-Oranjelaan

Opmerkelijk op de hoek van dit pand zijn de twee uilen. Uilen zijn een symbool van de wijsheid en verbonden met de Griekse godin Pallas Athena. Meer algemeen zijn uilen symbool van de nacht of van de slaap.

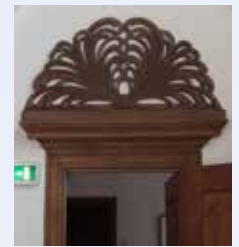

5. Hofrust

In zijn huidige vorm 19de eeuwse buitenplaats; in de vorige eeuw ook lange tijd het stadhuis van Rijswijk, vandaar de bijnaam Het Oude Raadhuis. Is toegankelijk tijdens Monumentendag.

6. Hofrustkapel

Vroeg 20ste eeuwse kapel met latere toevoegingen; sober interieur. Toegankelijk tijdens Monumentendag

kanonnen symboliseren de militaire carrière van Van der Duyn. Boven drie portalen zijn Jeruzalemveren te zien. Deze refereren waarschijnlijk aan de intocht van Jezus in Jeruzalem waar hij begroet werd door de met palmtakken wuivende inwoners.

7. Herenstraat 24

Monumentaal pand met neo-classicistische elementen uit 1897. In het tympanon, dat de gevel bekroont, een leeg schild met vruchtenguirlandes. De guirlandes symboliseren doorgaans vruchtbaarheid.

8. Herenstraat 40-44

Tegeltableau met wapen van Rijswijk. Sinds 1815 hebben alle gemeenten in Nederland een eigen wapen, een soort beeldmerk, om de herkenbaarheid van gemeenten te vergroten. Het huidige gemeentewapen is een moderne versie.

9. Oude Kerk

Grotendeels 16de eeuwse kerkgebouw met oudere elementen. Rijk interieur met fraai meubilair en orgel. Toegankelijk tijdens Monumentendag.

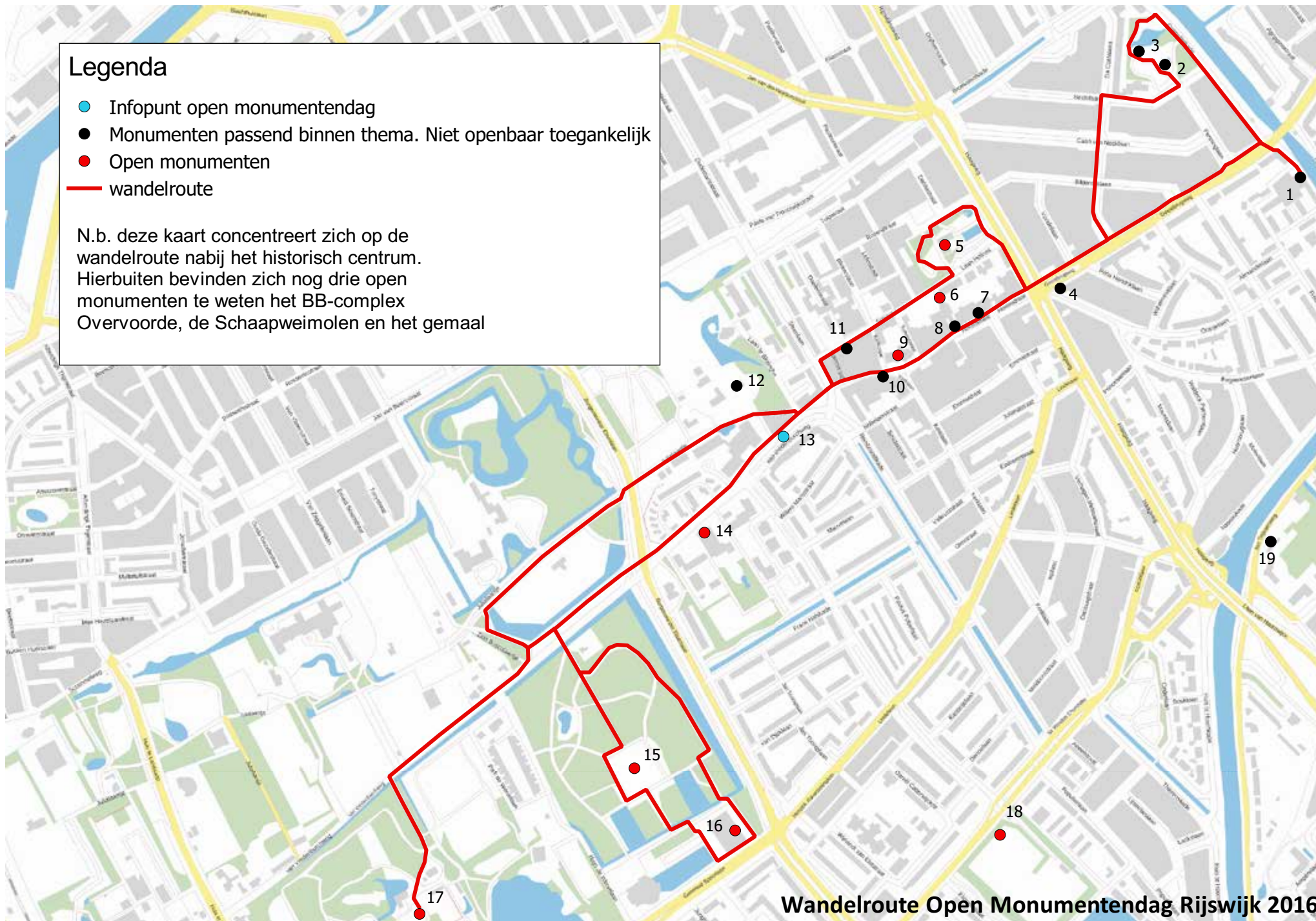
Wapenbord Van der Duyn, gemaakt in 1785 tgv overlijden van Aernout Joost baron van der Duyn die in de oude kerk begraven ligt. Was generaal van de cavalerie en gouverneur van Grave en Breda. Vaandels, schilden, trommels en

Legenda

- Infopunt open monumentendag
- Monumenten passend binnen thema. Niet openbaar toegankelijk
- Open monumenten
- wandelroute

N.b. deze kaart concentreert zich op de wandelroute nabij het historisch centrum. Hierbuiten bevinden zich nog drie open monumenten te weten het BB-complex Overvoorde, de Schapweimolen en het gemaal

10. Herenstraat 87

Dit is in Beyeren

De prachtige gevelsteen herinnert aan graaf Albrecht van Beieren. Hij zou hier in 1403 gelogeed hebben toen hij de stad Delft belegerde. Het wapen is dat van de graaf en van zijn echtgenote Margaretha van Henegouwen.

11. Schoolstraat 8

In het raam boven de voordeur is een levensboom te zien. Deze staat voor eeuwig leven. In de volkscultuur is de levensboom vaak aangebracht in het raam boven de voordeur ter afwering van boze geesten.

12. Julialaantje, huis Welgelegen

Laat 18de eeuws landhuis met latere toevoegingen. Boven aan de gevelbekroning is een adelaar te zien. De adelaar is een symbool van zowel trots als zicht, maar kan ook refereren aan Johannes de Evangelist of een van de vier dieren uit de Apocalyps. Het huis en het park zijn niet toegankelijk tijdens Monumentendag.

13. Infopunt Open Monumentendag

14. Bonifatiuskerk

Neo-gotische kerk uit 1897. Boven de hoofdingang een 19de eeuws beeld van de heilige, afkomstig van de voorganger van de huidige kerk. Bonifatius was missionaris in Noord-Europa en werd vermoord in Dokkum in 754. Hij wordt doorgaans afgebeeld als bisschop met staf en mijter, terwijl hij een bekeerling doopt. De Bonifatiuskerk is vrij toegankelijk tijdens Monumentendag. De kerk heeft een zeer rijk interieur, met diverse altaren, orgel, gebrandschilderde ramen in het transept en in de doopkapel, kruiswegstaties en de zogenaamde Von Fissenne tribune. Informatie over het interieur is in de kerk aanwezig. Op het kerkhof achter de kerk staat de Von Fissenne kapel. Boven de toegangsdeur tot dit familiegraf is een zegenende Christus te zien; in de kapel is een gebrandschilderd raam met de herrezen Christus.

15. Rijswijkse Bos, de Naald

Het Rijswijkse Bos is een restant van de tuin van het Huis ter Nieuwburch. In dit (niet meer bestaande) 17de eeuwse paleis werd in 1697 de Vrede van Rijswijk

gesloten. Na de afbraak van het paleis werd omstreeks 1790 een obelisk opgericht ter herinnering aan de vrede. Het Rijswijkse Bos is vrij toegankelijk tijdens Monumentendag.

16. Voormalig Gemeentehuis, Generaal Spoorlaan 2-4

Gebouwd in 1967 naar een ontwerp van de Eindhovense architect J.C. van Buitenen. Uitsluitend toegankelijk door middel van rondleidingen.

17. Te Werve – Duiventoren

De in baksteen opgetrokken duiventoren dateert uit circa 1450 en heeft omstreeks 1590 een nieuwe bovenbouw in renaissance-stijl gekregen

18. Begraafplaats Oud-Rijswijk

Van de Algemene begraafplaats hebben de oostelijke, uit 1916, en de westelijke zijde uit 1936, alsmede de aula en de toegangspoort sinds 2001 een monumentenstatus.

Op de zuilen van het toegangshek staan gevleugelde zandlopers die verwijzen naar de vergankelijkheid van het leven. Veel zerken zijn voorzien van de palmtak die verwijst naar de intocht van Jezus in Jeruzalem. Met verstrengelde handen, voorkomend op een aantal dubbele graven, houden echtelieden ook na de dood elkaars handen vast. Verstrengelde ringen verwijzen naar de huwelijkse staat van de overledenen.

Andere voorkomende symbolen zijn onder meer:

- de levensboom, staat voor de onvergankelijkheid van het eeuwige leven

- de adelaar en de vleermuis verwijzend naar de dag (het leven) en de nacht (de dood)
- twee elkaar kruisende zeisen, voorstellend de dood die het leven wegmaait
- de gebroken zuil staat voor het plotselinge, veelal vroegtijdige, overlijden
- de gebroken boom of tak staat voor het jong overlijden
- de omgekeerde toorts (het uitgedoofde leven) en de vlinder (wedergeboorte)
- de letter X in de staart van de P is het symbool voor Pax Christi (Vrede in Christus)

Een plattegrond met de grafnummers is aanwezig nabij de aula.

19. Hoornwijk

De buitenplaats dateert in zijn huidige vorm uit het begin van de 19de eeuw. Zeer opvallend is de bekroning van de ingangspartij met de beelden die de ouderdom en de jeugd symboliseren.

